

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Lisans Programları İçin “Uygulamalı Sosyal Etkinlikler” Dersi Önerisi: Nitel Bir Araştırma

Cemal SARAÇ^a
Marmara Üniversitesi

Öz

Bu çalışmada, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği lisans programlarında yer alması önerilen Uygulamalı Sosyal Etkinlikler dersinin öğretmen adaylarına sağladığı katkılara yönelik görüşlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Çalışma nitel araştırma türündendir. Çalışmaya Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Lisans Programı 10. yarıyıl öğrencileri katılmıştır. 2007-2008 eğitim-öğretim dönemi bahar yarıyılında sözü edilen öğretmen adaylarından sosyal etkinlik dersi uygulamalarının sağladığı katkılara yönelik görüşlerini yazmaları rica edilmiştir. Veriler bu dokümanlardan elde edilmiştir. Araştırma verilerinin çözümlenmesi içerik analizi türlerinden tümevarımcı analiz yoluyla gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlar, içerik analizi doğrultusunda, tasnif edilerek analiz edilmiştir. Verilerden elde edilen bulgulara göre öğretmen adayları; yapılan faaliyetleri kişisel ve mesleki açıdan olmak üzere iki ana kategoride değerlendirmişlerdir. Elde edilen veriler, ilgili çalışmalar da taranarak yorumlanmış ve öneri getirilmiştir. Değerlendirme sonucunda öğretmen adayları; topluluk karşısında hitap etme becerilerinin geliştiğini, sosyal kaygılarının azaldığını, birlikte iş görme ve dayanışma becerilerinin geliştiğini, öz güvenlerinin kuvvetlendiğini, sosyal becerilerin geliştiğini, arkadaşların ve kendilerinin yaratıcılıklarının ortaya çıktığını, kendilerine organizasyon aşamalarında karşılaşılabilecekleri durumları öğrettiğini, meslek hayatı adına tecrübe kazandırdığını, mesleki materyal birikimi sağladığını ve teorik bilgileri uygulama imkanı bulduklarını ifade etmişlerdir. Bu bulgular ışığında edebiyat öğretmeni olacak adaylara hizmet öncesi dönemde uygulamalı olarak (2-2-3) 4 saatlik “ Uygulamalı Sosyal Etkinlikler” dersi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Edebiyat Öğretmeni Eğitimi, Lisans Programı, Uygulamalı Sosyal Etkinlikler, Yükseköğretim.

Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de öğretmenler, devletin insan yetiştirme politikasına göre hazırlanan programın amaçlarına ve temel ilkelere uygun öğrenci yetiştirmekle yükümlüdürler.

a Dr. Cemal SARAÇ, Türk dili ve edebiyatı eğitimi alanında yardımcı doçenttir. Çalışma alanları arasında Türk dili ve edebiyatı öğretmenlerinin yetiştirilmesi, iletişim becerileri, edebiyat eğitiminde materyal geliştirme, çocuk ve gençlik edebiyatı, lisans programları yer almaktadır. İletişim: Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi ABD, Kadıköy/İstanbul. Elektronik posta:csarac@marmara.edu.tr & cemalsarac67@yahoo.com.

Edebiyat öğretmenleri de, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisini kullanarak öğrencilerin edebiyatla ilgili bilgi, beceri ve tutum kazanmalarında, edebi zevk edinmelerinde, bireysel farklılıklarının da dikkate alınarak özel ilgi ve yeteneklerinin ortaya çıkarılmasında ve geliştirilmesinde önemli rol almalarının yanı sıra öğrenciler için önemli birer rol modeli de oluştururlar. Öğretmenler bu görevlerini ders esnasında yerine getirdikleri gibi ders dışı faaliyetlerde de icra ederler. Bu çerçevede yapılan çalışmaların başında eğitici kol çalışmalarını ile belirli gün ve hafta kutlamaları gelir. Ortaöğretim kurumlarında yapılan bu etkinlikler Milli Eğitim Bakanlığı Şubat 2005 Tarih ve 2569 Sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı

ği İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleşmektedir (Millî Eğitim Bakanlığı, [MEB], 2005).

Öğretmen adaylarının yetiştirilme sürecinde, konu alanı ve etkili öğretmenlik konusundaki gelişimleri kadar, kişisel gelişimleri de önem taşımaktadır. Öğrencilerin sosyal etkinliklere zaman ayırmaları, bu konuda eğitim almaları ve faaliyetlere bizzat katılmaları; onların kendilerini keşfetmelerine, yaratıcılıklarına, akademik başarılarına, ifade güçlerinin gelişmesine kendilerine ve başkalarına saygı duymalarına, yapılan işlerde doyuma ulaşmalarına vb. pek çok kişisel ve sosyal özelliklerine olan olumlu katkıları nedeniyle pek çok eğitimci tarafından önerilmektedir. Bu bakımdan, öğretmen adaylarının sosyal etkinliklere katılıma yönelik görüşlerinin incelenmesi önemli görülmektedir.

Sosyal Etkinliklerin Önemi ve Gerekliği

Ülkemizde olduğu gibi dünyanın farklı yerlerinde farklı adlar altında yapılan sosyal etkinliklerin insan üzerinde birçok olumlu etkisinin olduğu bilinmektedir. En başta, yapılan sosyal etkinlikler kişilerin özel ilgi ve yeteneklerini ortaya çıkarma, geliştirme, bunları kendisinin ve toplumun yararına kullanabilme becerisi kazandırır. Göçer (2004) ve Gültekin (2007) de okullarda yapılan belirli gün ve hafta kutlamalarının öğrencilerin farklı yeteneklerini geliştirme adına önemli bir uygulama alanı olduğunu belirtmişlerdir. Diğer taraftan toplumdaki birçok kişinin ilgi ve yeteneklerinin fark edilmemesi ya da üzerinde durulmaması sebebiyle gerçek anlamda kendilerini tanıma imkanı elde edemediği herkes tarafından bilinen bir gerçektir.

Sosyal bir varlık olan insanların çevreye uyum sağlayabilmeleri için gerekli olan en önemli niteliklerinden birisi konuşma becerileridir. Doğan (2009)'a göre konuşma becerilerini geliştirmenin önemli yollarından biri de oyunlar ve konuşma uygulamalarıdır.

Bu çalışmalar bireysel farklılıklara saygılı olabilmek, farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerleri hoşgörü ile karşılayabilme becerisi kazandırır. Bu da Kepenekçi (2003) ve Canbay (2007)'ın da belirttiği gibi kişinin demokratik tutum ve davranışlar kazanmasında önemli katkılar sağlayacaktır. Durmuş (2006) da demokratik tutum ve davranış kazandırmanın en iyi eğitimin mekanı okullar aracılığı ile gerçekleşeceğini vurgulamıştır.

Bir diğer yandan kişiler arasında arkadaşlık, dostluk ve dayanışma duyarlılığını ve bilincini geliştirmeyi ve yaygınlaştırmayı sağlayan bu etkinlikler

gerçekleştirenlere bir tür sosyalleşme imkanı verir. Dolayısıyla öğrencinin başarısını artırır. Çünkü sosyalleşmemiş utangaç bireylerin akademik başarılarının düşük olduğu ve kendilerini yetersiz gördükleri için eğitim yaşamlarında birçok problemle karşılaştıkları görülmektedir (Gümüş, 1997).

Sosyal etkinliklerde bireysel ve grup olarak üzerinde aldığı görevleri tamamlamak için istekle çalışan öğrencinin aynı zamanda sorumluluk duygusu da gelişir. Duruhan ve Bedir (2005)'e göre de sorumluluk duygusu kazanmış öğrencilerin oluşturacağı sınıf şüphesiz ki daha az sorun çıkararak, paylaşımların yüksek olduğu, öğrencilerin birbirlerine ve öğretmene karşı hoşgörülle yaklaştığı bir ortam olacaktır. Diğer taraftan yapılan araştırmada sorumluluk duygusu gelişmemiş öğrencilerin sorumsuzca davranışları ve boş vermişlikleri öğretmenleri ve diğer kişileri oldukça rahatsız etmektedir (Önal, 2005).

Okullarda eğitime-öğretime ayrılan süreler önceden belirlenmektedir. Öğretmenler sınırlı bir zaman diliminde eğitim programını yetiştirmek zorundadır (Özkılıç ve Korkmaz, 2004). Sosyal etkinliklerin kişiye sağlayacağı bir diğer fayda da zamanı etkin ve verimli değerlendirme becerisi kazandırmasıdır. Özkaptan (2007)'a göre zamanın etkin ve verimli kullanılması yapılan aktivitelerden iyi sonuçlar elde edilmesinin yanı sıra, bireylerin özel hayatlarında başarılı olması ve ilişkilerini sağlıklı yürütmesinde de önemli katkıları söz konusudur.

Sosyo-kültürel etkinlikler içinde bulunan öğrencinin kendine güveni artacak, hayata vereceği kararlar daha dengeli ve doğru olacaktır. Şiringil (2006) de öğrencilerin bireysel ve toplu çalışmalarda bulunması sağlanarak onların kendine güven ve paylaşım duyguları geliştirilmelidir demektir. Bakır (2007) da okullarda yapılan tiyatro çalışmalarının öğrencilerin özgüven kazanımı üzerinde son derece etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır.

İnsanlar fiziksel, zihinsel, psikolojik, toplumsal, kültürel ve eğitim durumları bakımından bireysel farklılık gösterirler. Bu bireysel farklılıklar sonucunda, aynı olaya farklı kişilerin farklı tepkiler gösterebileceği ve bu farklılığın kişinin algısından kaynaklanabileceği bilinen bir gerçektir. Farklı tepkilerin sorunlara dönüşmeden halledilmesi etkin problem çözme becerisi gerektirmektedir. Bu da fikirlerin tartışıldığı, bireylerin duygularının ve bireysel ihtiyaçların göz önüne alındığı ortamlarda gelişmektedir (Hergüner, 2008).

Belirli gün ve hafta kutlamalarının diğer bir önemli özelliği de öğrencilerin geçmişi iyi öğrenmelerine, geçmişe ait bilgilerle bu günü iyi yorumlayıp anlamlarına, yardımcı olmaktır. Tarihi ve edebi me-

kanlara yapılan geziler bunun en güzel örnekleridir. Demirci (2009)'ye göre yapılan geziler; öğrencilerin geçmişle günümüz arasında bağ kurmalarına, kültürel varlıkları ve tarihi eserleri tanımalarına, bu değerleri koruma ve yaşatma yönünde istekli tutum geliştirmelerine, geçmişe yönelik empati geliştirmelerine, hoşgörülü olmalarına, manevî kıymetleri öğrenmelerine, vb. pek çok fayda sağlayacaktır. Özetle Gültekin (2007)'in de belirttiği gibi sosyal faaliyetler kişilerin çok yönlü gelişmelerine önemli katkılar sağlamaktadır.

Sosyal Etkinliklerde Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinin Rolü

Türk dili ve edebiyatı öğretmenleri bu tür etkinliklerde konuşmacı veya sunucu olarak görev alırlar. Bunun yanı sıra öğrenciler tarafından okunacak şiir ve diğer konuşma metinlerinin hazırlanmasında; günün anlam ve önemiyle ilgili yapılacak yarışmaların planlanması, uygulanması ve sonuçlandırılmasında etkin rol alırlar. Öğretmenlerin bu görevlerini yerine getirirken kendilerine yeterince rehberlik yapılmadığı, görevlendirme yapılırken işbirliği olmadığı gibi birçok güçlük karşılaştıkları herkes tarafından bilinmektedir (Şiringil, 2006). Hizmet öncesinde yapılacak benzer çalışmaların, hizmet başında gerçekleştirilmesi planlanan etkinliklerin daha verimli ve daha etkin olmasına önemli ölçüde katkı sağlayacağı muhakkaktır. Sarıtaş (2007)'a göre de öğretmen adayları, gerçek eğitim ortamlarında ihtiyaç duyacakları bilgi, beceri, tutum ve davranışlarla yüzleştirilmedikçe aldıkları kuramsal bilgilerin onlar için fazla bir anlam ifade etmeyeceği ve çok fazla bir işe yaramayacağı açıktır. Öğretmen adayları sınıf ortamında ihtiyaç duydukları bilgi ve becerileri ancak deneyimle öğrenebilirler. Öğretmen adaylarının meslek hayatlarında kendilerine düşen bu görevleri yerine getirebilmeleri için hizmet öncesi eğitimleri oldukça önemlidir.

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinin Yetiştirilmesinde Hizmet Öncesi Eğitimin Yeri

Yüksek Öğretim Kurumu [YÖK], (1998)'ün öğretmen yetiştirme lisans programlarını ele aldığı düzenlemede öğretmen adaylarına öğretmenliğin gerektirdiği uygulamaya dönük bilgi, beceri ve bakış açılarını kazandırma üzerinde durulmuştur. Özkılıç, Bilgin ve Kartal (2008) göre uygulama dersleri, kuram ile uygulama arasında bağ kurarak öğrencilerin edindikleri bilgileri kullanma, gözlem yolu ile öğrenme ve öğretme becerilerini geliştirilmesi için uygun ortam sunar.

Oysa eğitim fakültelerinin Türk dili ve edebiyatı öğretmenliği anabilim dalı lisans programları incelendiğinde öğretmen adaylarının mesleklerini icra ederken ihtiyaç duyacakları sosyal, kültürel ve edebi etkinlikleri içeren derslere fazla yer verilmediğini görmekteyiz (Saraç, 2006). Yine Şiringil (2006) tarafından yapılan bir araştırmada Türkçe ve Sosyal Bilgiler öğretmenlerine sorulan "Eğitiminiz sırasında Türkçe ve Sosyal Bilgiler dersinde Belirli Gün ve Haftalardan nasıl yararlanabileceğiniz hakkında herhangi bir ders aldınız mı? Aldıysanız dersin adını belirtiniz?" sorusuna öğretmenlerin neredeyse tamamı (%95,4) "hayır" şeklinde cevap vermişlerdir.

Buradan hareketle edebiyat eğitimi-öğretimi sürecinde edebiyat eğitimi ile ilgili etkinliklerde etkili rol alabilecek öğretmenlerin yetiştirilmesinde bazı farklı derslerin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmada, geliştirilmesinin gerekliliğine inanılan Uygulamalı Sosyal Etkinlikler dersi deneme amaçlı uygulanmış ve öğrencilerden geri bildirim alınmıştır. Geri bildirimlere dayanılarak önerilen bu dersin edebiyat öğretmen adaylarına, ileride karşılaşacakları sosyal kültürel ve edebi etkinlikler ile ilgili ön tecrübe edindirmek ve yetiştirmekle sorumlu oldukları öğrencilere rehberlik yapma adına önemli katkısı olacağına inanılmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışma, *Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği lisans programlarında yer alması önerilen Uygulamalı Sosyal Etkinlikler dersinin* öğretmen adaylarına sağladığı katkılara yönelik görüşlerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Araştırmada; Uygulamalı Sosyal Etkinlikler dersinin öğretmen adaylarına sağladığı katkılara yönelik görüşlerini değerlendirmek amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bilindiği gibi nitel araştırma "gözlem, görüşme ve dokümanların analizi gibi nitel verileri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekleşti ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma" olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Nitel araştırma yöntemi araştırmanın odağını, veri toplama ve analiz yaklaşımlarını belirlemede araştırmacıya yön göstermekle birlikte bu yönlendirme nicel araştırmadaki gibi sınırları keskin çizgiler-

le belirlenmiş bir yönlendirme değildir. Nitel araştırma desenleri araştırmacıya genel bir yaklaşım sağlar ve araştırmanın, belirli bir odak çerçevesinde, çeşitli aşamalarının birbiriyle tutarlı olmasına katkıda bulunur. Bu desenler, araştırmalarda farklı boyutlarıyla ve birbirleriyle karşılaştırmalı olarak kullanabilmektedir (Yıldırım ve Şimşek).

Sınırlılıklar

Araştırma öğretmen adayları ve onların görüşleri ile sınırlıdır.

Katılımcılar

Araştırmanın katılımcıları: 2007–2008 eğitim-öğretim dönemi bahar yarıyılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalında, 10. Yarıyıl da yürütülen “Uygulamalı Sosyal Etkinlikler” dersini alan 37 öğretmen adayından oluşmaktadır. Araştırmanın 10. yarıyılında yapılmasının nedeni, bu dönemdeki öğretmen adaylarının aynı zamanda öğretmenlik uygulaması derslerini almalarıdır. Öğretmenlik uygulaması için okullara giden öğretmen adayları, hem okullardaki benzer uygulamaları göreceklere hem de oradaki öğretmenlerle bilgi alışverişinde bulunabileceklerdir.

Katılımcıların belirlenmesinde seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme: Çalışmanın amacına bağlı olarak bilgi açısından zengin durumların (information-rich cases) seçilerek derinlemesine araştırma yapılmasına imkan tanır. Araştırmacı, seçilen durumlar bağlamında doğa ve toplum olaylarını ya da olgularını anlamaya ve bunlar arasındaki ilişkiler keşfetmeye ve açıklamaya çalışır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2010). Tipik durum örnekleme, araştırmacıya yeni bir uygulamayı tanıtmada ya da bir yeniliğin olduğu bir dizi durum arasından en tipik olanların saptanarak çalışmasına olanak verir (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Araştırmacının Rolü

Nitel araştırmacı, bizzat alanda zaman harcayan, ortamı gözlemleyen ve gerektiğinde katılımcıların deneyimlerini yaşayan kişidir. Veri kaynaklarına yakın olma, ilgili bireylerle konuşma, gözlemler yapma, ilgili dokümanları inceleme, araştırılan ko-

nuyu yakından tanıma ve anlama, nitel araştırmada oldukça önemli bir yer tutar. Bu yönüyle nitel araştırmacı, araştırma sürecinin doğal bir parçası haline gelir ve zaman zaman bir veri toplama aracı işlevi görür. Yukarıdan sayılan özelliklerinden dolayı araştırmacının öncelikle araştırma sürecindeki kendi konumunu (katılımcı, gözlemci, çalışılan durumla ilgili ön deneyimler gibi) açık olarak ifade etmesi gerekmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Bu çalışmada araştırmacı; Türk dili ve edebiyatı öğretmenliği lisans programı mezunu ve 4 yıl öğretmenlik yapmış olup doğrudan araştırmacının uygulamasını ve gözlemini yapan kişidir. Ayrıca araştırmacı verilerin analizine kendisi yapmıştır. **Üniversitelerin eğitim fakültelerinde daha çok teorik bilgilere ağırlık verildiğini ve uygulama becerilerinin gelişiminin ihmal edildiğini, dolayısıyla orta-öğretimde yeni işe başlayan öğretmenlerin sosyal etkinlikler konusunda oldukça –kendi deneyimi de dahil- zorlandıklarını düşünen araştırmacı, bir eğitimci olarak, hizmet öncesi eğitim döneminde öğretmen adaylarının daha donanımlı yetişmeleri gerektiğine inanmaktadır.** Bu amaçla, çalışma boyunca yaklaşık dört ay (Şubat 15-Haziran 15) öğretmen adaylarına rehberlik etmiştir. Veri toplama da mümkün olduğunca tarafsız davranmaya çaba göstermiştir.

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplamak amacıyla açık uçlu sorudan yararlanılmıştır. Haziran ayının ikinci haftası (9-13) katılımcıların yapılan sosyal etkinliklere yönelik düşüncelerini öğrenmek için özgün ifadelerine başvurulmuştur. Öğretmen adayları, görüşlerini yazmadan önce araştırmacı tarafından, araştırmanın amacı ve yöntemi hakkında ayrıntılı biçimde bilgilendirilmiş, cevapların güvenliği konusunda kendilerine güvence verilmiştir. Bilgilendirme yapıldıktan sonra öğretmen adaylarından faaliyetler bittikten sonra verilen bir haftalık sürede görüşlerini yazılı olarak ifade etmeleri istenmiştir. Araştırmada 45 sayfalık veri toplanmıştır (bazı öğrenciler iki sayfa yazmışlardır). Görüşlerin belirlenmesinde açık uçlu soruya başvurulmasının amacı öğretmen adaylarının düşüncelerini serbestçe ve ayrıntılı bir şekilde ortaya koymalarını sağlamaktır. Bu tür soruların avantajı, araştırmacının beklemediği veya planlamadığı cevapları da alabilmesi ve böylece konu hakkında daha geniş ve ayrıntılı bilgiye sahip olabilmesidir (Büyüköztürk ve ark., 2010).

Uygulamalı Sosyal Etkinlikler Dersinin Süreci

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Lisans Programı 5. Sınıf (10. Yarıyıl) öğretmen adaylarıyla 2007–2008 eğitim-öğretim dönemi bahar yarıyılında aşağıdaki çalışmalar yapılmıştır:

- Etkili ve güzel konuşmanın kişisel ve mesleki açıdan önemi,
- Belirli gün ve hafta kutlamalarının eğitimdeki yeri,
- Belirli gün ve hafta kutlamaları ile ilgili bir metin hazırlanırken ve sunulurken dikkat edilecek ilkeler,
- 10 Kasım Atatürk'ü anma günüyle ilgili Milli Eğitim Müdürü/Okul Müdürü/Öğretmen rolünde bir metin hazırlama ve sunma,
- 24 Kasım öğretmenler günüyle ilgili olarak Milli Eğitim Müdürü/Okul Müdürü/Öğretmen rolünde bir metin hazırlama ve sunma,
- 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı ile ilgili Milli Eğitim Müdürü/Okul Müdürü/Öğretmen rolünde bir metin hazırlama ve sunma,
- 18 Mart Çanakkale şehitlerini anma günüyle ilgili Milli Eğitim Müdürü/Okul Müdürü/Öğretmen rolünde bir metin hazırlama ve sunma,
- 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı ile ilgili Milli Eğitim Müdürü/Okul Müdürü/Öğretmen rolünde bir metin hazırlama ve sunma,
- Belirli gün ve hafta kutlamaları ile ilgili serbest bir konu seçip sunucu rolünde bir metin hazırlama ve sunma,
- Serbest bir konuda 3 dakikalık hazırlıksız konuşma yapma,
- Yapılacak dinleti için şiir ve şiirler için uygun fon ve müzik seçimi,
- Yapılacak dinleti için prova çalışmaları,
- Şiir dinletisinin sunumu,
- Sahnelenecek tiyatro eseri için metin seçimi,
- Sahnelenecek tiyatro eseri için rol dağılımı, kostüm ve mekan ayarlanması,
- Sahnelenecek tiyatro eseri için prova çalışmaları,
- "Efsane Öğretmen" isimli tiyatro eserini sahneye koyma,

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin çözümlenmesi içerik analizi türlerinden tümevarımcı analiz yoluyla gerçekleştirilmiştir. Tümevarımcı analiz; kodlama yoluyla verilerin altında yatan kavramları ve bu kavramlar arasındaki ilişkileri ortaya çıkarmak amacıyla yapılmaktadır. Elde edilen sonuçlar, içerik analizi doğrultusunda, tasnif edilerek analiz edilmiştir. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel bir yaklaşımla fark edilemeyen kavram ve temalar bu analiz sonucunda keşfedilebilir. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Nitel araştırma deseninde katılımcıların araştırma konusu hakkındaki görüşlerini ve bakış açılarını önyargısız, çarpıtmadan açıklamak ve betimlemek çok önemli olduğundan öğretmen adaylarının yazdığı ham veri metinleri birkaç kez okunarak, satır satır okuma tekniği ile değerlendirilmiş ve muhtemel kodlarla ilgili notlar alınmıştır. Kodlama yapılırken katılımcıların kullandıkları kelime ve kavramlara dikkat edilmiş ve mümkün olduğu kadar onların tercih ettikleri kelimeler kodlamada kullanılmıştır. Katılımcıların kullandıkları kelime ve kavramlar verilerin kodlanmasında yetersiz kaldığı durumlarda, onların söylemek istediklerini daha iyi ifade edebilecek başka kavramlar ilgili alanyazın ve araştırma soruları göz önünde bulundurularak oluşturulmuştur. Kodlama işleminden sonra, elde edilen kodlar bir araya getirilerek ortak yönleri belirlenmiş ve böylece araştırma bulgularının ana hatlarını oluşturacak temalar oluşturulmuştur. Bu temalar alt kategorilere ayrılmıştır. Kategoriler oluşturulurken öğretmen adaylarının görüşleri anlam kaymasına uğramadan bu kategorilere yerleştirilmiştir. Daha sonra, her bir kategorinin hangi sıklıkla tekrar ettiği (frekans) bulunmuştur. Nitel verilerin sayısallaştırılmasındaki temel amaç; güvenilirliği arttırmak, yanlışlığı azaltmak ve kategoriler arasında karşılaştırmalar yapmaktır (Yıldırım ve Şimşek). Oluşturulan kategorilerin daha anlaşılır olması için yüzdeler verilmiştir. Her bir kategori ile ilgili hem yüzdeler hem de çarpıcı öğretmen aday görüşleri verildi. Bu çalışmalardan sonra elde edilen gruplandırılmış veriler SPSS programına aktarılarak frekans ve yüzdelik dağılımları hesaplanmış, ulaşılan bulgular tablolaştırılarak sunulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmada “geçerlik” bilimsel bulguların doğruluğu, “güvenirlik” ise bilimsel bulguların tekrarlanabilirliği ile ilgilidir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Bu doğrultuda araştırmanın geçerliği ve güvenilirliği artırmak için bazı önlemler alınmıştır.

İç Geçerlik: Araştırmanın iç geçerliğini arttırmak için temalar, ilgili kavramları kapsayacak kadar geniş ve ilgisiz kavramları dışarıda bırakacak kadar dar kapsamda belirlenmeye çalışılmıştır. Bu temalar ve temaları oluşturan alt temaların kendi aralarındaki ilişkisi ile her bir temanın diğerleriyle ilişkisi kontrol edilerek bütünlük sağlanmıştır. Bunlara ek olarak temalar ve temaları oluşturan alt temalar oluşturulduktan sonra katılımcılara gösterilerek kontrol ettirilmiştir. Bu yolla da katılımcı teyidi alınmıştır.

Dış Geçerlik: Araştırmanın dış geçerliğini arttırmak, araştırmanın yöntemi ve süreç açık şekilde tanımlanmıştır (araştırmanın modeli, katılımcılar, araştırmacının rolü, veri toplama araçları ve verin toplanması ile verilerin analizi ve verilerin yorumlanması).

İç Güvenirlik: Katılımcılara çalışmada gizlilik ilkelere uyulacağı teminatı verilecek görüşlerini herhangi bir endişe kapılmadan içtenlikle ifade etmeleri sağlanmaya çalışılmıştır. Böylece görüşme sürecinde toplanan verilerin gerçek durumu yansıtması sağlanmıştır. Verilerin analizinde, önyargılar, yanlış anlaşılmalara, gerçek dışı veriler gözden geçirilerek gerekli ayıklanmalar yapılmıştır.

Dış Güvenirlik: Çalışma sürecinde yapılanlar ayrıntılı bir biçimde tanımlanmıştır. Ayrıca elde edilen ham veriler ve kodlamalar başkaları tarafından incelenebilecek biçimde saklanmaktadır.

Bulgular

Uygulamalı Sosyal Etkinlikler dersinin **öğretmen adaylarına sağladığı** katkılara yönelik görüşlerden elde edilen bulgular, öğretmen adaylarının kişisel ve mesleki gelişimlerine yönelik katkılar olmak üzere iki ana tema altında toplanmıştır. Bulgular, tablo biçiminde sunulmuş, öğretmen adaylarının görüşlerinden çarpıcı ve ilgi çekici olanlarının doğrudan alıntılar yapılmıştır.

Tablo 1.

Etkinliklerin Öğretmen Adaylarının Kişisel Gelişimine Sağladığı Katkılara Yönelik Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Etkinliklerin Öğretmen Adaylarının Kişisel Gelişimine Sağladığı Katkılara Yönelik Görüşleri	f	%
Üç dakikalık konuşma, tiyatro, şiir dinletisi gibi etkinliklerle topluluğa hitap etmeyi öğrendik.	25	%67,56
Bu çalışmalarla sahne korkumuzu yenerek sosyal kaygımız azalttık.	25	%67,56
Geç de olsa sınıf içi dayanışmayı ve birlikte iş görmeyi öğrendik.	22	%59,45
Cesaretimiz arttı, özgüvenimiz kuvvetlendi kendimiz daha rahat ifade edebilmeyi öğrendik.	20	%54,05
Sosyal becerilerimizi geliştirici etkinlikler yaptık.	18	%48,64
Bu çalışmalar kendimizi ve birçok yetenekli arkadaşımızı tanıyıp anlamamıza, yeteneklerimizin farkına varmamıza ve yeteneklerimizi geliştirebilmemize katkı sağladı.	9	%24,32
Bazı arkadaşlar hakkındaki ön yargılarımızdan kurtulduk.	9	%24,32

Tablo 1'e baktığımız zaman öğretmen adayların topluluk karşısında hitap etme becerilerinin geliştiğini (%67,56), sosyal kaygılarının azaldığını (%67,56), birlikte iş görme ve dayanışma becerilerinin geliştiğini (%59,45), öz güvenlerinin kuvvetlendiğini (%54,05), sosyal becerilerin geliştiğini (%48,64), arkadaşları ve kendilerinin yaratıcılıklarının ortaya çıktığını (%24,32) ve bazı arkadaşları hakkındaki ön yargılarından kurtulduklarını ifade etmişlerdir (%24,32). Aşağıda öğretmen adaylarının bu konulardaki görüşleri ile ilgili doğrudan alıntılar verilmiştir.

“üç dakikalık konuşma uygulamaları çoğumuzun yaşadığı toplun önünde konuşamama davranışımızı belli bir ölçüde de olsa yenmemizi sağladı.”

“sosyal etkinliklerle belki de bugüne kadar farkına varmadığımız ya da fırsatını yakalayıp ortaya çıkaramadığımız bir takım yetenekleri keşfetmiş olduk”

“Türk dili ve edebiyatı beşinci sınıf öğrencileri olarak beş sene içinde sınıfça yaptığımız tek program geçen hafta yaptığımız şiir dinletisi oldu. Bu program sayesinde sahne karşı olan korkum, topluluk önünde konuşma kaygım çok büyük oranda ortadan kalmış oldu”.

“geçen gün yapılan şiir dinletisinde alkişlardan son derece mutlu oldum. Hep beraber programı son derece güzel götürdük. Bu bize bu sınıfın istese ne kadar güzel şeyler yapabileceğini gösterdi.”

“17 yıllık öğrencilik hayatımda ilk defa topluluk önünde şiir okudum.”

"bu sınıfla bir şey yapılmaz" ön yargısını ortadan kaldırmıştır.

"son yıllara kadar birbirimizin adlarını bile bilmiyorduk" "herkes kendi kabuğunda yaşıyordu"

"hala biraz kaygım olmakla birlikte yine de eski gibi düşünmüyorum ve bu konuda daha çok kendime güveniyorum."

"...öğrencilere bir şeyleri üstlenebileceklerini gösterebilmek, öğrencilerin sorumluluk duygusunun gelişmesine, kendilerine güvenmelerini sağlar."

"beş senedir birlikte olduğumuz arkadaşlarımla ilk kez bir araya gelip yaptığımız organizasyon olması itibarıyla şiir dinletimizi çok anlamlı buluyorum."

"dünya için küçük, lakin bizim için büyük bir organizasyon. Bunu yapabildiğimize şaşırılmak imkansız."

"sınıfta yapılan çalışmaların en önemli katkısı, bu tür etkinliklere hazırlanmanın nasıl bir şey olduğunu tecrübe etmemiz oldu."

"bir konuşma metni nasıl hazırlanır, protokol kısmı nasıl bir sıralamayla okunur öğrendik. Sunucu metninin nasıl yazıldığını hem kendimiz hem de öğrencilere öğretmemiz açısından bildeliydik"

"bu konuşmaların uzun yapıldığına ne kadar sıkıcı olduğu, sınıf ortamında bir defa daha anlaşılabilir olmuş oldu"

"böyle bir etkinlik yapmayan öğretmen adayının mesleğe başladığında zorlanması kaçınılmaz. Çünkü okulun diğer etkinliklerinde olduğu gibi anma törenlerinin programında da büyük yükü edebiyat öğretmenlerine bıraktıkları bilinen bir gerçektir."

"bazı arkadaşlarımızla birlikte yazılarımızı birleştirdik ve "Çanakkale Bülteni" hazırladık. Bu bültenin öğretmenlik hayatımızda bize oldukça faydalı olacağını düşünüyorum."

"... hem öğretmenlik günlerimizde kullanacağımız bir arşiv oluşturduk."

"...konuşmalar üç buçuk sene boyunca tahtaya bile çıkmamış bizler için önemliydi."

Tablo 2.

Etkinliklerin Öğretmen Adaylarının Mesleki Gelişimine Sağladığı Katkılara Yönelik Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Etkinliklerin Öğretmen Adaylarının Mesleki Gelişimlerine Sağladığı Katkılara Yönelik Görüşleri	f	%
Şiir dinletisi, tiyatro, özel gün ve hafta ile ilgili programlarını hazırlama aşamalarındaki ayrıntıları görmemizi sağladı.	25	%67,56
Öğretmenlik için tecrübe, ön hazırlık ve pratiklik kazandırdı.	18	%48,64
Mesleki hayatımızda gerekli olacak materyalleri hazırlamamıza yardımcı oldu.	16	%43,24
Bu çalışmayla teorik bilgilerimiz pratiğe dökülmüş oldu.	11	%29,72
Öğretmenlik hayatına karşılaşılabileceğimiz durumlara aşinalık kazandı.	9	%24,32

Tablo 2'de görüldüğü gibi öğretmen adayları yapılan etkinliklerin kendilerine organizasyon aşamalarında karşılaşılabilecekleri durumları öğrettiğini (%67,56), meslek hayatı adına tecrübe kazandığını (%48,64), mesleki materyal birikimi sağladığını (%43,24) ve teorik bilgileri uygulamada imkanı bulduklarını (%29,72) ifade etmişlerdir. Aşağıda öğretmen adaylarının bu konulardaki görüşleri ile ilgili doğrudan alıntılar verilmiştir.

"bir şiir dinletisinin nasıl olması gerektiğini, eksiklerin neler olduğunu, teknik detayları görme imkanı bulduk"

"Bu gibi etkinliklerle öğretmen adayları meslek hayatlarına daha iyi hazırlanmış olurlar. Bu etkinliklerin içinde yer alarak nasıl bir hazırlığın olduğunu, nasıl bir çalıştırma gerektirdiğini öğretmen adayları önceden görmüş olur ve bu etkinlikleri gittikleri okullarda uygulayacakları zaman zorlanmamış olurlar".

"öğrenci iken hazırlık yapmayı öğrendik, faydalandığımız kaynakları belirleyip, dosyasında ilerisi için saklamak gelecekte tüm öğretmen adaylarına kolaylık ve bilinçli öğretmen olmayı sağlayacaktır."

Değerlendirme ve Sonuç

Modern çağın öğretmeni, öğrencinin toplum içinde kendini kolaylıkla ifade edebilmesine önem veren, kendi ilgi ve yeteneklerinin farkında olan, düşüncelerini özgürce ifade edebilen bireyleri yetiştiren kişidir.

Tablo 1'e baktığımız zaman öğretmen adaylarının topluluk karşısında hitap etme becerilerinin geliştiğini (%67,56), ifade etmişlerdir. Belli bir rolü üstlenme, o role ilişkin etkinlikleri uygulama sözlü davranışlar olmaksızın çok zordur. Önder (2006)'e göre bir rolü hakkıyla yerine getirmek, yerinde ve zamanında gösterilmesiyle mümkün olabilir. Saraç (2006)'a göre de iyi bir konuşmacıda bulunması gereken niteliklerin tüm öğretmenlerde bulunmak zorundadır. Öğrenci, öğretmenin "yapılması gerekir" dediklerinden çok "yaptığı" davranışlarından etkileneceği için öğretmen, sözlü davranışların her şeyden önce kendi anlatım gücüyle çocuklara örnek olmalıdır. Başka bir deyişle anadili öğretmenleri her türlü etkinliğin en güzel örneği olarak davranmalıdır. Yapılan bu çalışmanın da öğretmen adaylarının günlük ve mesleki yaşamlarına olumlu katkıları olacağı değerlendirilmektedir.

Ümüt (2007)'in de ifade ettiği gibi kendini ifade edemeyen, başkalarının önünde konuşamayan, topluluk içinde endişe duyan yani "sosyal kaygı" yaşayan birey sayısı hangi yaşta olursa olsun toplum içinde azımsanamayacak kadar çoktur. Salman (2005)'in aktardığına göre Weissberg ve Eli-

as (1990), 5 ve 8. sınıf öğrencilerinde sosyal yeterliliği pekiştirme amaçlı olarak uyguladığı program sonucunda öğrencilerin kaygıyla daha iyi başa çıkma ve anlaşmazlık çözümünde beceri kazandıkları gözlenmiştir. Palancı (2004)'ya göre sosyal kaygının azalması, sosyal yaşama yönelik başa çıkma becerilerinin yeterliliğiyle ilişkilidir. Bizim çalışmamızda da öğretmen adaylarının yaklaşık üçte ikisi (%67,56) sosyal kaygılarının azaldığını ifade etmişlerdir. Bu açıdan bakılınca Weissberg ve Eliasile tarafından yapılan çalışmanın sonuçları bizim çalışma sonuçlarımızla örtüşmektedir.

Birlikte iş görme ve dayanışma becerilerinin geliştiğini ifade edenlerin oranı %59,45'tir. Nitekim Bakır (2007) da yaptığı çalışmada tiyatro çalışmasına başlayan öğrencilerin bu çalışmalar sonrası işbirliği duygusunun geliştiği sonucuna ulaşmıştır. Başkalarıyla işbirliği içinde çalışma yeteneğini geliştirme, dayanışma alışkanlığı kazanarak takım ruhu geliştirme çağdaş eğitimin de amaçları arasındadır. Eğitimde öğretmenlerin işbirliği ve dayanışma içerisinde olması verimliliğin artması ve iş tatmini açısından oldukça önemli olmasına rağmen, Töremen ve Karakuş (2007) tarafından yapılan çalışmada öğretmenler arasında etkili bir işbirliği ve takım çalışmasının olmadığı gözlemlenmiştir. Bu çalışmanın Töremen ve Karakuş'un ifade ettiği sorunların çözümüne kendi kapsamında olumlu katkılar sağladığı söylenebilir.

Bakır (2007)'in yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre okullarda yapılan tiyatro çalışmalarının öğrencilerin özgüven kazanımı üzerinde son derece etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bizim çalışmamızda da öz güvenlerinin kuvvetlendiğini ifade edenlerin oranı yaridan fazladır (%54,05). Bu açıdan bakılınca iki çalışmanın da sonuçları benzerlik göstermektedir. Yerli (2009)'ye göre de olumlu ve özgüven dolu kişiler, başkalarına yardım etmek gibi insan ilişkilerine olumlu etki eden davranış kalıplarıyla hareket ederler. Bu sonuçlara göre çalışmaya katılan öğretmen adaylarının mesleki özgüvenlerinin geliştiği söylenebilir.

Öğretmen adaylarının yaklaşık yarısı bu çalışmalar sonucunda sosyal becerilen geliştiğini (%48,64) ifade etmiştir. Kocayörük (2000)'te drama ile eğitim programının ilköğretim öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerine etkisi incelenmiştir. Araştırma sonucunda drama eğitim programının öğrencilerin sosyal beceri düzeylerinin gelişmesinde etkili olduğu görülmüştür. Yine Gülay (2008) yaptığı çalışmada "gözlemci notlarında deney grubunun sosyal becerilere daha yakın davranışlar gösterdiklerini ve beden eğitimi dersine karşı daha olumlu tutum geliştirdiklerini söylemek mümkün olabilir" demiştir.

Arkadaşları ve kendilerinin yaratıcılıklarının ortaya çıktığını (%24,32), ifade etmişlerdir. Öğretmen adaylarının ifadelerinden çalışmanın o ona kadar gizil kalan yeteneklerin ortaya çıkmasına yardımcı olduğu söylenebilir. Öğretmen adaylarının yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmeleri model olacakları hedef kitle olan öğrenciler tarafından oldukça önemlidir. Bu çalışmalar esnasında kendini ve arkadaşını keşfeden, hizmet başında öğrencilerini de keşfedecek onların topluma üretken bireyler olarak hizmet etmesine yardımcı olacaktır.

Bazı arkadaşları hakkındaki ön yargılarından kurtulduklarını ifade etmişlerdir (%24,32). Bu sonuca göre çalışmanın öz eleştirisi yapmaya katkı sağladığı şeklinde değerlendirilebilir. Ön yargı ya da peşin hüküm için haklılığı ispatlanmamış bir tutum denilebilir. Bu sonuç ışığında yapılan bu tür çalışmalarla öğretmen adaylarının bazı ön yargı ve olumsuz tutumlarının önüne geçilebileceği söylenebilir.

Tablo 2'de görüldüğü gibi öğretmen adayları yapılan etkinliklerin kendilerine organizasyon aşamalarında karşılaşılabilecekleri durumları öğrettiğini ifade etmişlerdir (%67,56). Saraç (2006)'ın da belirttiği gibi öğretmenlik sadece derse girip çıkmadan ibaret değildir. Diğer alan öğretmeleri gibi Türk dili ve edebiyatı öğretmenleri de görev yaptıkları liselerde eğitici kol faaliyetlerinde ve diğer sosyal-kültürel etkinliklerde öğrencilere rehberlik edeceklerdir. Bu tür faaliyetlerin hizmet öncesi dönemde alınması öğretmen adaylarının mesleklerini icra ederken daha az zorlanacaklarını anlamına gelmektedir. Tan'a göre dersleri de lise ve denge okul programlarındaki faaliyetlere göre ayarlamak gerekir (1990). Özbay, Şahin ve Koç (2004) da bu durumun önemini "üniversite bireye mesleki bilgi vermekle birlikte, bireyi hayata hazırlamalı, kişisel ve sosyal hayatın etkinliği ile ilgi bilgi ve beceriler ile donatmalıdır" diyerek ifade etmişlerdir.

Öğretmen adayları mesleklerinin icra ederlerken birçok gösteri hazırlayacaklardır. Bu eğitimi hizmet öncesi dönemde görmek onları fazlasıyla rahatlatacaktır. Hazırlıklı olmadan hizmet başında yapılacak bir deneme birçok eksikliğe yol açacaktır. Bu da öğretmen adayının işinden alacağı zevki azaltacaktır. Bu çalışmada öğretmen adaylarından yaklaşık yarısı (%48,64) yapılan faaliyetlerin meslek hayatı adına tecrübe kazandırdığını belirtmiştir. Benzeri uygulama çalışmaları da öğretmenlere mesleki tecrübe kazandırma adına olumlu sonuçlar almıştır (Deveci, Ersoy ve Ersoy, 2006). Buradan hareketle çalışmanın öğretmen adaylarının mesleki açıdan güvenlerinin arttığı söylenebilir.

Öğretmen adaylarının konuya ve derse uygun araç-gereçleri temin etmeyi ve kullanmayı öğrenmeleri oldukça önemlidir. Çünkü Yalın (2010)'ın da belirttiği gibi uygun araç-gereç kullanımı derse dikkati çeker, başarıyı artırır, hatırlamayı kolaylaştırır, zaman tasarrufa sağlar, çoklu öğrenme ortamı hazırlar. Sarıtaş (2007) hizmet öncesi öğrenim sürecinde öğretmen adaylarına verilen kuramsal bilgileri sistemli ve kontrollü bir şekilde pratiğe dönüştürebilmeleri için gerekli uygulama ortamı sağlamadığı için gerekli ders araç-gereci ve materyali hazırlama ve etkin kullanma vb. konularda sıklıkla sorunlar yaşadıklarını ifade etmiştir. Yıldırım (2008) da yaptığı çalışmada uygulamaya konulan yeni programların sınıflarda araç-gereç kullanımını arttırdığını fakat yeterli hazırlığın olmayışından kaynaklanan bazı olumsuzlukların çıktığını belirtmiştir. Bizim çalışmamızda; hizmet başında mesleklerini icra ederken kullanabilecekleri materyal birikimi sağladığını ifade eden öğretmen adaylarının oranının %43,24 olması öğrenme-öğretme ortamlarında öğrencilere zengin yaşantılar sağlamada yardımcı olabilir şeklinde yorumlanabilir. Sezer (2005)'de öğretmenin; öğrencinin yaşı, düzeyi ve yeteneklerine uygun araç-gereç gibi mesleki bilgi ve niteliklere sahip olması gerekmektedir şeklinde ifade etmiştir. Öğretmen adaylarının mesleğe başladıklarında görev yapacakları yerler farklılık göstereceği için gittiği yerlerde ulaşamayacağı birçok materyali yanında hazır bulundurmasının onların daha nitelikli öğretmenlik yapmasına katkı sağlayacağı söylenebilir.

Öğretmen adaylarının fakültede edindikleri kuramsal bilgileri, okul ortamında etkili, verimli ve doğru bir şekilde kullanabilmeleri ancak hizmet öncesinde yeterli uygulama imkânı bulmaları ile sağlanabilir (Harmandar, Bayrakçıken, Kınal, Büyükkasap ve Kızılkaya, 2000). Bizim çalışmamızda da öğrencilerin (%29,72) üçte biri de teorik bilgileri uygulama imkânı bulduklarını ifade etmişlerdir. Kutluca, Birgün ve Çathoğlu (2007, s. 105) da öğretmen adaylarına sosyal gelişimlerine uygun ve mesleki hayatlarında faydalı olacağına inandıkları uygulama etkinlikleri yaptırılarak onların meslek yaşamlarında karşılaşılabilecekleri zorlukların üstesinden gelmeleri sağlanabilir demiştir. Dünyanın pek çok gelişmiş ülkesindeki öğretmen yetiştirme sistemleri dikkatle incelendiğinde, öğretmen yetiştirme etkinliklerinde uygulama boyutunun önemli ölçüde artırılması gerektiği görülecektir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının daha fazla uygulamaya taraftar oldukları söylenebilir.

Uygulamaya yönelik şu öneriler getirilebilir:

* Ortaöğretim sürecinde öğrencilerin öğretmen-

leri model aldıkları gerçeğinden hareketle, öğretmen adayları etkili ve güzel konuşma becerileriyle örnek olacak şekilde uygulamalardan geçirilerek yetiştirilmelidir. Hatta benzer bir çalışma "Uygulamalı Sesli Okuma Etkinlikleri" yapılabilir.

* Öğretmen adaylarının, çeşitli organizasyonlarla ve materyallerle yaparak yaşayarak öğrenme yaşantıları geçirmeleri sağlanmalıdır.

* Öğretmen adaylarına bu etkinlikler hazırlamadan önce ortaöğretim kurumlarında yapılan ve kayıtlı yapılmış örnek uygulamalar gösterilebilir.

* Öğretim elemanları, öğretmen adaylarının bireysel farklılıklarını iyi tanımalı, etkinlikleri buna göre düzenlemeli; böylece ortaöğretime yönelik olarak öğretmen adaylarına yol göstermelidir. Eğer imkan varsa öğretmenlik deneyimi olan bir öğretim elemanı bu dersi yürütmeli.

İleride yapılacak araştırmalar için şu öneriler getirilebilir:

* Uygulamalı sosyal etkinliklerin öğretmen adaylarının hizmet öncesi eğitim döneminde olumlu sonuçlar verdiği görülmüştür. Ancak kesin kanaate varmak için yapılan çalışmanın diğer eğitim fakültelerinde de denenmesi gerekmektedir. Hatta bu çalışmaları yapmış öğretmen adaylarının iş başındaki yaptıkları sosyal faaliyetlerde nasıl bir katkının olduğu araştırılabilir.

* Görev başındaki öğretmenlerin yaptıkları/yaptırdıkları etkinlikler farklı araştırma yöntemleriyle değerlendirilebilir.

* Bu araştırmadan elde edilen sonuçlara dayalı olarak Uygulamalı Sosyal Etkinlikler dersi önerilmiştir. Çalışma büyük bir örnekleme uygulanmadığı için genellemeler yapılmamıştır. **İleride bu alanda yapılacak olan çalışmaların genellenebilir sonuçlar üretebilmesi için geniş katılımın sağlanması önemli olacaktır. Böylece Türk dili ve edebiyatı öğretmenliği lisans programı geliştirme sürecinde yer alan araştırmacı ve program geliştiricilere önemli bir kaynak oluşturabilecektir.**

A Proposal of “Applied Social Activities” Module for Undergraduate Program of Turkish Language and Literature Teachers: A Qualitative Study

Cemal SARAÇ^a

Marmara University

Abstract

In this study, it was aimed to determine the views on the contributions provided for the prospective teachers with the course of Applied Social Activities suggested to be in the undergraduate program of the Turkish Language and Literature Teaching. A qualitative research method was used in order to evaluate the views of prospective teachers about contributions of a social activities course. The students of the 10th academic term at Marmara University Faculty of Atatürk Education Department of Secondary Social Sciences Education Turkish Language and Literature Teaching Undergraduate Program took part in this study. In spring semester of 2007-2008 academic year, the prospective teachers were asked to write their views about contributions provided by applications of social activities lesson. The data were obtained through these documents. The analysis of survey data were carried out by induction analysis which is a method of content analysis. The results were sorted and analyzed according to content analysis. With respect to the findings obtained from the data, the prospective teachers evaluated the applications at two main categories as personal and occupational perspective. The collected data were interpreted by going through also related studies and a proposal made. As a result of the evaluation, the prospective teachers expressed that their skill of declamation in the face of community had developed, their social anxiety had decreased, their skills of cooperation and solidarity had developed, they had gained stronger self-confidence, their social skills had developed, their friends' and their own creativity had emerged, they had learned the situations that they can meet at phases of organization, they had gained experience on behalf of their career, they had got occupational material savings, and they had found the opportunity to apply theoretical knowledge. In the view of such information, practically [2-2-3] 4 hour Social Activities” lesson was offered to prospective literature teachers at pre-service period.

Key Words

Turkish Language and Literature Teacher Training, Undergraduate Program, Applied Social Activities, Higher Education.

As well as all over the world, also in our country teachers are obliged to train students in accordance with essential principle and aims of program pre-

pared according to human breeding policy of government. As well as being important role models for the students, literature teachers also have a role for students at gaining knowledge, skill and attitude about literature, acquiring literary pleasure, emerging and developing their special interest and skills by taking notice of individual differences. Teachers do these duties during the lesson and also at extra-curricular activities. The main activities done within this scope are educational branch activities and celebration of specific days and weeks. These activities made at secondary schools are carried out within the scope of Regulation of Ministry of Education Primary and Secondary Schools Social Activities published at the Notifications Journal of Ministry of Education dated February 2005 and numbered 2569 (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2005).

^a PhD. Cemal Sarac is currently an Assistant Professor at the Department of Secondary Social Sciences Education Turkish Language and Literature Teaching. His research interests include Turkish Language and Literature Teacher Training, skills of oral communication, material development, children's and youth literature and undergraduate program. *Correspondence:* Assist. Prof. Cemal SARAÇ, Marmara University, Atatürk Faculty of Education, Department of Guidance and Psychological Counseling, Istanbul/Turkey. E-mail: csarac@marmara.edu.tr & cemalsarac67@yahoo.com Phone: +90 216 3459090/1160.

In this respect, in the process of training of prospective teachers, their development at preceptorship and subject area are so important, as well as personal development. Because of positive contributions to discovering themselves, creativities, academic achievement, improving their performance of expression, respecting others and satisfying at practices and etc., many educationalists offer students to get education and personally participate in the activities in this respect. From this point of view, analysis of prospective teachers' views about participating in activities is seen significant.

The Importance and Necessity of Social Activities

It is known that the social activities done under different names in different parts of the world as well as in our country have many positive effects on human. The social activities gain people skill of emerging, developing and using their special interest and skills for the benefit of themselves and society. Göçer (2004) and Gültekin (2007) also explained that celebration of specific days and weeks are important application areas for improving students' different skills. On the other hand, it is a known fact that because of not noticing or brushing over their interest and skills, many people in the society couldn't have a chance to recognize themselves in real terms.

Because human is a social being, speaking skill is the most essential feature for human to adapt the environment. According to Doğan (2009), games and speaking applications are important ways at improving speaking skill.

These studies cause to gain respect to each other, skill of showing tolerance to different opinion, idea, belief and cultural values. As Kepenekçi (2003) and Canbay (2007) indicated, this provides to person important contributions to gain democratic approach and behavior. Durmuş (2006) also emphasized that in order to gain democratic approach and behavior, schools are the best education areas.

On the other hand these activities improve and make common the consciousness and awareness of friendship, fellowship and solidarity and offer socialization chance to whom carry out them. Therefore they increase the success of student. It is observed that antisocial and self-conscious people have underachievement and meet many problems at their education life depending on considering themselves unqualified (Gümüş, 1997).

In social activities as the student study ambitiously to complete his duty taken individually and in group, his sense of responsibility also improves. According to Duruhan and Bedir (2005), a class with students gained sense of responsibility, surely make less trouble, also is an ambience where sharing is a lot more, students approach to each other and teacher tolerantly. On the other hand, the students who have unimproved sense of responsibility, annoy teachers and other people by their irresponsible behaviors and nonchalance (Önal, 2005).

At schools, the period of education is determined previously. The teachers have to carry out education program in a limited period of time (Özkılıç & Kormaz, 2004). Another advantage that social activities cause person to gain is skill of evaluating time efficiently and productively. According to Özkaptan (2007), using the time efficiently and productively brings well results at activities, but also success to private life of person and has important contributions for carrying out a healthy relationship.

The students, who participate in socio-cultural activities, will take heart and his decisions taken in his life will be balanced and true. Şiringil (2006) indicates that self-confidence and sharing sensations of students shall be improved by providing them individual and group studies. Bakır (2007) reached the result that theater studies made at schools have an intensely effect on students to gain self-confidence.

People are different from each other by their physical, mental, social, cultural, and education status. As a result of these differences, it is a known fact that people can perceive the same event differently and because of this they can react variously. Before different reactions become troubles, taking care of them requires skill of efficiently problem solving. This can be enabled at the environment where opinions are discussed, emotions and requirements of individuals are considered. (Hergüner, 2008).

Another important contribution of specific days and weeks is helping students to learn history well, to comment and understand today better with the information from past. Tours to historical and literary sites are the best examples of this. According to Demirci (2009), these tours provide many benefits, for example students connect with past and today, learn cultural properties and historical artifacts, develop an attitude to protect and maintain these values, develop empathy to past, have indulgence, learn intangibles, etc. In brief, as Gültekin (2007) indicated, social activities provide many contributions to people to be all-rounder.

The Role of Turkish language and Literature Teachers at Social Activities

Turkish language and literature teachers take charge in such activities as speechmaker or anchor person. In addition to this, they take part in preparing poem that will be read and other speech texts; planning, carrying out and concluding the competitions related to meaning and importance of the day. It is known that teachers meet many troubles during doing their duties because of inadequate guidance and lack of teamwork (Şiringil, 2006). It is certain that doing similar studies before duty contributes significantly to carrying out the activities more efficiently and effectively. According to Sarıtaş (2007) it is clear that instinctive information doesn't make much more sense to prospective teachers and cannot answer the purpose unless the prospective teachers confront information, skill, attitude and behaviors that they will need in real educational environment. Prospective teachers can get needed information and skill only from experience. Therefore pre-service education is so important for prospective teachers to do their duties in their professional lives.

Importance of Pre-service Education in Training Turkish language and Literature Teachers

Yüksek Öğretim Kurumu [YÖK], (1998, p. 4) emphasized on gaining information, skill and viewpoint to prospective teachers in new regulation where teacher education undergraduate programs are addressed. According to Özkılıç, Bilgin, and Kartal (2008), application courses provides appropriate ambience to students for using information by connecting with theory and application and developing skill of learning and training by observing.

However when the department of Turkish language and literature teaching undergraduate programs are examined it is seen that the courses don't include adequate social, cultural and literary activities that prospective teachers will need while practicing their profession (Saraç, 2006). Besides, in another research carried out again by Şiringil (2006), when asked to Turkish language and Social Sciences teachers that "Did you get any course about how to benefit from Specific Days and Weeks in Turkish language and Social Sciences lessons? If so please tell the name of this lesson." But almost all teachers (95,4%) answered this question as "No".

Thus in our opinion, some different courses shall be improved needed in training of teachers to take an effective role in these activities indicated in lit-

erature education process. In this study, one of the courses thought as needed was carried out for trial purposes and feedback from students got. On the basis of feedback, it is believed that the course we recommend will provide important contributions to prospective teachers on behalf of gaining experience about social cultural and literary activities they will meet soon and guiding to students they will be responsible for.

Purpose

In this study, it was aimed to determine the views on the contributions provided for the prospective teachers with the course of Applied Social Activities suggested to be in the undergraduate program of the Turkish Language and Literature Teaching.

Method

Research Model

In study qualitative research method was used with the purpose of evaluating views of prospective teachers about contributions of Social Activities course. As it is known, qualitative research is defined as "a research in which a qualitative process is followed to put perceptions and events realistically and holistically in natural environment and in which qualitative data collection methods such as observation, interview, and analysis of documents are used" (Yıldırım & Şimşek, 2005). Qualitative research method gives researcher direction for determining analysis approaches, data collection, and focus of research, but this guidance is not determined by sharp lines like quantitative research. Qualitative research designs provide a general approach to research, and it makes contribution about its stages to be consistent with each other within the scope of a certain focus. These designs can be used with different dimensions and compared with each other at researches (Yıldırım & Şimşek).

Limitations

The research is limited to prospective teachers and their opinions.

Participants

Participants of research: Consisted of 37 prospective teachers who attended "Social Activities" course carried out at 10th semester in Marmara

University Atatürk Faculty of Education Department of Secondary Social Fields Education Department of Turkish Language and Literature Education in spring semester of 2007-2008 education year. The reason why this study was carried out in the 10th term is that the prospective teachers also take teaching application courses in this period. The prospective teachers going to schools for teaching application both see the similar applications at school and make information exchange with the teachers there. The typical case sampling has been used from non-random sampling methods, purposed sampling methods for the determination of participants. Purposed sampling: Depending on the purpose of the study, it causes to select information-rich cases and to do in-depth research. The researcher tries to understand phenomena of nature and society in the context of selected situations and explore the relationships between them and explain (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2010). A typical case sampling allows researchers to determine and study the most typical of those among a variety of situations having novelty or in introduction of a new application (Yıldırım & Şimşek, 2005).

The Role of Researcher

The qualitative researcher is the person who personally consumes time in the field, observes the environment and lives experience of the participants when required. Being close to data sources, speaking with the concerned individuals, making observations, reviewing relevant documents, getting to know and understand the subject researched have an important place at qualitative research. This aspect of qualitative researcher becomes a natural part of the research process, and functions as a data collection tool from time to time. The researcher has to clearly express his/her own position (such as participant observer, pre-experience related to the situation on which is being worked) due to the features listed above (Yıldırım & Şimşek, 2005). In this study, the researcher is a graduate of the Turkish language and literature teaching undergraduate program and works as teacher for 4 years; and he is a person who has a direct application of research and observation. In addition, the researcher has personally made analysis of the data. Thinking that education faculties of universities mostly concentrate on the theoretical knowledge, they disregard application skills, and teachers newly started to work at secondary school have difficulties- including their own experience - on social events, the re-

searcher, as an educator, believes that the prospective teachers should be better managed to fulfill work at the period of pre-service education. For this purpose, s/he has been guiding the prospective teachers for approximately four months during the study period (February 15-June 15). He has impartially showed great effort as possible in data collection.

Data Collection Tools and Data Collection

Open-ended questions were used in the research to collect the data required. At the end of the period, participants were asked to get their views about the social activities done. For this purpose, prospective teachers were asked to express their views in writing in one week-period after the end of the activities. The purpose of the open-ended questions to determine the views is providing prospective teachers expressing their views freely and in detail. The advantage of these kinds of questions is getting answers that researcher does not expects or planned and since therefore getting more extensive and detailed (Büyüköztürk et al., 2010).

Application Process of Social Activities Course

During the research carried out in the 10th semester in Marmara University Atatürk Faculty of Education Department of Secondary Social Fields Education Department of Turkish Language and Literature Education at spring semester of 2007-2008 education year, the prospective teachers who participated to the research had done following activities;

- The importance of effective and beautiful speech in personal and professional terms,
- Specific days and weeks celebrations in education,
- The principles paying attention while preparing and presenting a text associated with the celebrations of specific days and weeks,
- Preparing and presenting a text with role of National Education Director / School Director / Teacher with regard to November 10 Commemoration of Atatürk,
- Preparing and presenting a text with role of National Education Director / School Director / Teacher with regard to November 24, Teacher's Day,
- Preparing and presenting a text with role of Na-

tional Education Director / School Director / Teacher with regard to October 29, The Republic Day,

- Preparing and presenting a text with role of National Education Director / School Director / Teacher with regard to 18 March Çanakkale Martyrs' Day,
- Preparing and presenting a text with role of National Education Director / School Director / Teacher with regard to May 19, The Commemoration of Atatürk Youth and Sports Day,
- Selecting a free speech topic about specific days and weeks and making a speech as anchor person,
- Making a 3 minute impromptu free speech about a topic,
- Selection of poetry for the concert to be made and proper backing and music for poetry,
- Rehearsal exercises for concert to be made,
- Selection of text for theater piece to be staged,
- Casting, costume and place adjustment for the theater piece to be staged,
- Rehearsal exercises for the theater piece to be staged,
- Putting on the drama named "Legendary Teacher".

Data Analysis

Analysis of the research data were carried out by way of inductive analysis that one of the content analysis. Inductive analysis was done with the purpose of revealing the underlying concepts for data by encoding and the relationship between these concepts. The results were sorted and analyzed in accordance with the content analysis. Main purpose in content analysis is getting the concepts and relationships that explain collected data. The data summarized and interpreted at descriptive analysis was subjected to deeper analysis in content analysis and the concept and themes that cannot be realized by descriptive analysis can be discovered as a result of this analysis. The basic process at content analysis is bringing similar data together within the scope of concepts and themes and organizing them in a format understood by the reader and interpreting them (Yıldırım & Şimşek, 2005). In qualitative research design, it is so important that participants' views and perspectives shall be explained and described without prejudice and distortion because

of this the raw data written by prospective teachers were read many times and evaluated with line by line reading technique and notes about possible codes were taken. During encoding process, the words and concepts chosen by participants were used as many as possible. In cases where words and concepts used by participants were inadequate, different concepts that described them better were used by taking into consideration of literature and research questions. After encoding, the resulting codes were brought together and their common themes were determined and so the themes that formed the main points of research findings were formed. These themes were divided into sub-categories. While creating the categories, views of prospective teachers were placed in those categories without any semantic shift. Then, how often each category repeated (frequency) was found. The basic aim of digitizing the qualitative data is increasing reliability, reducing bias and making comparisons between categories (Yıldırım & Şimşek). Percentages for categories were created to be more understandable. The percentages for each category as well as views of prospective teachers were given. The data obtained from these studies were transferred to SPSS software and its frequency and percentage distribution was calculated, the findings were presented in tables.

Validity and Reliability

In qualitative research, "validity" is related to accuracy of scientific findings, "reliability" is related to reproducibility of scientific findings (Yıldırım & Şimşek, 2005). In this respect to increase the validity and reliability of research, some measures were taken.

Internal Validity: To increase the internal validity of research, the themes were tried to be determined as wide-ranging enough to include related concepts and narrow-scoped enough to exclude irrelevant concepts. The unity was achieved by controlling the relationship between these themes with sub-themes that form them and the relationship between each theme with others. In addition to these, after creation of themes and sub-themes form them, they were checked by showing them to participants. In this way, confirmation of participant was got.

External Validity: For increasing the external validity of research, research method and process were explained in detail (research model, participants, role of research, data collecting tools and

collecting of data and analysis of data and interpretation of data).

Internal Reliability: Principles of confidentiality guarantee were given to participants to express their views sincerely without any concern. Thus the data collected during the interview provided to reflect the real situation. During the analysis of data, prejudices, misunderstandings, unrealistic data reviewed, and required sorting out were done.

External Reliability: Made during the study process defined in detail. Also obtained raw data and codes were stored in a format of being read by others.

Findings

The findings obtained from the views about contributions of Social Activities course to prospective teachers are grouped under two main themes as contributions to personal and professional development. The findings are presented in a table format, impressive and interesting views of prospective teachers were directly quoted.

Table 1.

Frequency and Percentages of Views of Prospective Teachers About Contributions of Activities to Their Personal Development

Views of Prospective Teachers About Contributions of Activities to Their Personal Development	f	%
We learned appealing to community with activities like 3-minute speech, drama, poetry recital.	25	67,56%
In this study, we overcame our stage fright and so our social concern was reduced.	25	67,56%
Even though it is too late, we learned solidarity in class and working together.	22	59,45%
Our courage increased, we have stronger self-confidence we can express ourselves more easily.	20	54,05%
We made activities that developed our social skills.	18	48,64%
These studies provide us recognizing and understanding ourselves and many talented colleagues, becoming aware of our capabilities and developing them.	9	24,32%
We broke down our prejudices about some of our friends.	9	24,32%

When we look at Table 1, prospective teachers expressed that their skill of declamation in the face of the community developed (67,56%), their social anxiety decreased (67,56%), their skills of working together and solidarity developed (59,45%), they have stronger self-confidence (54,05%), their

social skills developed (48,64%), they became aware of their own capabilities as well as their friends' (24,32%) and they broke down their prejudices about some of their colleagues (24,32%). The following direct quotations are views of prospective teachers about these issues.

"three-minute speech applications helped us to overcome not being able to speak in front of the society that most of us have this problem."

"during social activities, we have discovered our capabilities that perhaps we couldn't realize or couldn't have any opportunity to discover them until now."

"As of being Turkish language and literature fifth grade students, the only program we carried out in five years was a poetry recital that was done last week. Through this program my stage fright and my speech anxiety in front of society have removed substantially."

"I was extremely happy from acclamations in poetry recital that was done at the other day. Together we carried out the program well. This showed us what this class can do if they want."

"I read poetry in front of the society for the first time in my 17-year life."

"the prejudice that "nothing can be done with this class" has been removed."

"we didn't know our names until recently" "everyone was living in their own shell"

"although I have a little concern, I don't think as in the past and I trust myself more on this issue."

"...showing to students that they can achieve something helps them to develop their sense of responsibility and provides self-confidence."

"this poetry recital is very significant for me because it was the first time we made an organization together in five years."

"this is a small organization for world, but big for us. No wonder is impossible that we can do this."

Table 2.

Frequency and Percentages of Views of Prospective Teachers About Contributions of Activities to Their Professional Development

Views of Prospective Teachers About Contributions of Activities to Their Professional Development	f	%
Poetry recital provides us noticing the details at stages of program preparation about specific days and weeks.	25	67,56%
Bring experience, preliminary and practicality for teaching.	18	48,64%
Helped for preparation of tools required in our professional lives.	16	43,24%
Through this study our theoretical knowledge transferred into practice.	11	29,72%
We gained proficiency to problems that we can confront in our teaching lives..	9	24,32%

As shown in Table 2, prospective teachers expressed that the activities taught them situations that they can meet at stages of organization (67,56%), provided experience on behalf of their professional life (48,64%), provided background of occupational material (43,24%) and the opportunity to practice the theoretical knowledge (29,72%). The following direct quotations are views of prospective teachers about these issues.

"we get the opportunity to realize how a poetry recital shall be, what are the deficiencies and the technical details"

"Through these activities, prospective teachers can prepare to their professional lives much better. When they participate in these activities, they see how a preparation shall be, how an operation is required and while they are carrying out these activities at schools they will work at, they will not have difficulty"

"while we were student we learned how to prepare, determining the sources we benefited from and keeping them in a file will bring ease to prospective teachers and provide to be a conscious teacher."

"the most important contribution of studies made in the classroom is getting experience about how a preparation shall be for such activities."

"we learned how a speech text is prepared, what the order is at reading protocol. We need to know how an announcer text is written in terms of both ourselves and teaching to our students."

"when these speeches are so long, they become so boring, this is understood in the classroom one more time"

"the prospective teacher who didn't do any activity like this, will have difficulty inevitably when he begins his life work. Because it is a known fact that the majority of load of memorial programs is left to literature teacher as well as other activities in the school."

" we combined our articles with some of colleagues and prepared "Çanakkale Bulletin". I believe that this bulletin will be so useful in our teaching lives."

"... actually we have created an archive that can be used in our teaching days."

"...speeches were so important for us that we didn't go to the blackboard as yet throughout this three and a half year."

Results

The teacher of modern era gives importance to the student expressing themselves in the community easily, and also he raises members who are aware of their own interests and abilities, and can express their thoughts freely.

When we look at Table 1, prospective teachers expressed that their skill of declamation in the face of community developed (67, 56%). Undertaking a role and carrying out the activities related to

this role is so difficult without verbal behaviors. According to Önder (2006), performing a role properly is possible with demonstrating verbal behaviors pursuantly and promptly. Also according to Saraç (2006), teachers must have all qualifications that a good speaker shall have. The student is affected from the behaviors the teacher "made" instead of his sayings that "shall be done", because of this first of all the teacher shall be an example with his own power of expression to the children. In other words, native language teachers shall behave as the best example of all kinds of activities. It is considered that this study brings positive contributions to prospective teachers at their daily and professional lives.

As Ümmet (2007) indicated, no matter what their age, number of individuals that cannot express themselves, cannot speak in front of others, have anxiety in community in other words have "social anxiety" is so much not to be underestimated in the community. As Salman (2005) told, at the end of a program carried out by Weisberg and Elias (1990) for the purpose of reinforcing social competence of students at 5th and 8th class, it is observed that the students overcame their anxiety better and get skill of solving disputes (cited in Salman, 2005) According to Palancı (2004), reduction of social anxiety is related to ability of coping with social life. In our study approximately two-thirds (67,56%) of prospective teachers expressed that their social anxiety reduced. In this respect, the results of our study tally with the results of study carried out by Weisberg and Eliasile.

The ratio of whom expressed their skill of studying together and solidarity developed is 59.45%. Indeed in a study carried out by Bakır (2007) at which students began drama, it is observed that their sense of team work developed. Ability to work in collaboration with others and improving team spirit through acquiring habit of solidarity are also among the objectives of modern education. Although teamwork and solidarity between teachers are so important for increasing performance and job satisfaction, in a study carried out by Töremen and Karakuş (2007) it was observed that there is no effective co-operation between teachers. It can be said that this study brings positive contributions in its own scope to solve the problems indicated by Töremen and Karakuş.

According to results of a research carried out by Bakır (2007), the dramas done at schools are highly effective on students to gain self-confidence. As well in our study, the ratio of who expressed that

their self-confidence became stronger is more than half (54,05%). When viewed from this aspect, the results of both two studies are similar. According to Yerli (2009), people who are positive and have self-confidence move in a behavior pattern on human relations such as helping the others. According to these results, it can be said that occupational self-confidence of prospective teachers participated in the study developed.

Nearly the half of prospective teachers (48,64%) expressed that their social skills developed at the end of this study. Kocayörük (2000) investigated the effects of education program with drama on primary school students' social skill levels. As a result of research it was seen that drama education program developed students' social skill levels. In addition to this, Gülay (2008) in his study told as "at observer's notes, the experimental group showed closer behaviors to social skills and it can be said that they develop more positive attitude towards gym lesson".

They expressed that creativity of them and their friends emerged (24,32%). From the expression of prospective teachers, it can be said that the study helped to emergence of their latent abilities. Training of prospective teachers as creative and productive individuals is so important for being a model to students that are target audience. The participants, who discover himself and his friend during these studies, will also discover his students at his professional life and help them to serve to community as productive members.

They expressed that they get free from their bias about some of their friends (24,32%). According to this result, the study can be evaluated as it provides contribution to self-criticism. Prejudice or bias can be called as unsubstantiated attitude. In the light of these results, it can be said that by this studies prospective teachers' some prejudices and negative attitudes can be prevented.

As shown in Table 2, prospective teachers expressed that the activities thought them the situations they can meet at stages of organization (67,56%). As Saraç (2006) indicated teaching is not just attending the lesson and existing from it. As well as other branch teachers the Turkish language and literature teachers will guide to students at educational branch activities and at other social cultural activities in high schools they work at. Doing such activities at pre-service period means that prospective teachers will have fewer difficulties during practicing their profession. According to Tan lessons must be set according to the activities of high school

programs (1990). According to programs, Özbay, Şahin, and Koç (2004) explained the importance of this situation as "university shall prepare member to life, fit him with interests, knowledge and skills by personal and social activities in addition to giving occupational knowledge".

Prospective teachers will organize many demonstrations during practicing their profession. Getting this education at pre-service period will extremely relax them. A trial without any preparation will cause many deficiencies. This will reduce pleasure of prospective teacher. In this study, approximately half of the prospective teachers (48,64%) said that the activities provided experience on behalf of their professional life. Similar application studies also get positive results on behalf of gaining occupational experience (Deveci, Ersoy, & Ersoy, 2006). From this point of view it can be said that the study increased the self-confidence of prospective teachers vocationally.

It is so important that prospective teachers shall learn to provide appropriate tools for lesson and issue and use them. Because as Yalın (2010) indicated, using appropriate tools catches the attention to lesson, increases success, makes remembering easy, provides time saving, prepares multi-learning environment. Sarıtaş (2007) told that because not providing required application environment for putting the theoretical information given to prospective teachers in the pre-service learning process into practice systematically and in a controlled manner, they often meet with troubles on subjects such as preparing required tools and materials and using them effectively. Yıldırım (2008) indicated the new programs carried out at his study increased using tools at classes but some problems existed due to lack of adequate preparations. In our study 43,24% of prospective teachers expressed that the study provided them accumulation of material that they can use while practicing their profession, so it can be interpreted as the study helped them to provide rich experiences to students at teaching-learning environment. Sezer (2005) expressed that the teacher shall have occupational knowledge and qualification such as equipment appropriate with student's age, level and abilities. Because the places where prospective teachers will begin their career will differ greatly, preparing some materials that they cannot get them there will provide contributions for doing a qualified teaching.

For prospective teachers, using theoretical knowledge they acquired at faculty effectively, efficiently and properly at school environment depends on only

having the opportunity of enough application at pre-service period (Harmandar, Bayrakçeken, Kıncal, Büyükkasap, & Kızılkaya, 2000). In our study, one third of students (29,72%) expressed that they had found the opportunity to apply theoretical knowledge. Also Kutluca, Birgün, and Çathoğlu, (2007, p. 105) told that when prospective teachers do application activities appropriate to their social development and useful for occupational lives, they can overcome the difficulties more easily that they can confront these at their occupational lives. When we examine teacher training systems of many developed countries in the world closely, it is seen that practice of teacher training activities shall be increased substantially. In this context, it can be said that prospective teachers subscribe to more applications.

Following recommendations can be brought to the application,

- The students model secondary teachers in the process of their education, based on the fact that the prospective teachers should be trained through practice of effective example of good speaking skills. In fact, a similar study, "Applied Voice Reading Activities" can be done.
- The prospective teachers should spend learning experiences living through a variety of organizations and materials.
- The model applications recorded and made at secondary schools before preparation of these events should be shown to the prospective teachers.
- Academic staff should recognize the individual differences of the prospective teachers well, organize the activities accordingly, so that they should guide prospective teachers for secondary education. If there is possibility a teaching staff with experience will carry out teaching this course.

Following recommendations can be brought to the researchers to be done:

- It is seen that the applied social activities give positive results during the pre-service training of prospective teachers. However, to reach a definitive opinion it should be tried in other faculties of education. Even it can be studied that the prospective teachers previously done if there is contribution from social activities.
- The activities made / cause to make at the beginning of the task can be considered in different research methods.

- Based on the results of this study, Applied Social Events course has been suggested. Working for a large sample generalization has not been implemented. The studies in this area in the future to produce generalizable results will be important to ensure wide participation. Thus, the Turkish language and literature teacher in the graduate program in the process of development researchers and program developers to constitute an important source.

References/Kaynakça

- Bakır, A. (2007). *Temel eğitimde tiyatro çalışmalarının öğrencilerin kişilik gelişimi (özgüven kazanımı) üzerindeki etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Büyükoztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz Ş. ve Demirel, F. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Canbay, A. (2007). İlköğretim okullarında sosyal etkinlikler ve müzik kulübünün önemi. *Milli Eğitim Dergisi*, 174, 462-168.
- Demirci, M. T. (2009). *Kültürel öğelerin öğretiminde müze gezilerinin önemi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Deveci, H., Ersoy, A. F. ve Ersoy, A. (2006). Öğretmen eğitiminde portfolyo değerlendirmenin kullanımına ilişkin sınıf öğretmeni adaylarını görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6, 163-199.
- Doğan, Y. (2009). Konuşma becerisinin geliştirilmesine yönelik etkinlik önerileri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7 (1), 185-204.
- Durmuş, M. E. (2006). *AB Sürecinde demokratik kişilik eğitimi (Polis Akademisi Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Duruhan, K. ve Bedir, G. (2005). Devlet okullarında ve özel okullarda kutlanan ve anılan belirli gün ve haftaların etkililik düzeylerinin kıyası (Kayseri ili örneği). *Milli Eğitim Dergisi*, 168. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/168/index3-duruhan.htm> adresinden 11 Kasım 2009 tarihinde edinilmiştir.
- Göçer, A. (2004). Türkçe öğretimine bir uygulama sahası olarak belirli günler ve haftaların kutlama etkinlikleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 162. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/162/gocer.htm>. adresinden 11 Aralık 2009 tarihinde edinilmiştir.
- Gümüş, A. (1997). *Üniversite öğrencilerinin sosyal kaygı düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Gülây, O. (2008). *Ortaöğretim 9. sınıf beden eğitimi dersinde, işbirlikli oyunların öğrencilerin sosyal beceri düzeylerine ve beden eğitimi dersine yönelik tutumlarına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Gültekin, M. (2007). İlköğretim öğretmenlerinin ilköğretimde kutlanan belirli gün ve haftaların gerekliliği ve işe vurukluğu konusundaki görüşleri: (Eskişehir ili örneği). *Milli Eğitim Dergisi*, 174, 72-87.

- Harmandar, M., Bayrakçıken, S., Kıncal, Y. R., Büyükkasap E. ve Kızılkaya, S. (2000). Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesinde "Okul Deneyimi" uygulaması ve sonuçlarının değerlendirilmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 148, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/148/1.htm> adresinden 13 Aralık 2009 tarihinde edinilmiştir.
- Hergüner, E. İ. (2008). *Kişisel gelişim eğitiminin yetişkinlerin problem çözme becerileri ve stresle başa çıkma düzeyleriyle ilişkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kepekençi, Y. (2003). Demokratik okul. *Eğitim Araştırmaları*, 11 (44), 44-55.
- Kocayörük, A. (2000). *İlköğretim öğrencilerinin sosyal becerilerini geliştirmede dramının etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kutluca, T., Birgün, O. ve Çatlıoğlu H. (2007). *Öğretimde planlama ve değerlendirme dersi uygulama etkinliklerinin öğretmen adaylarına sağladığı katkılar. Uludağ üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XX (1), 89-110.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim kurumları sosyal etkinlikler yönetmeliği. *Tebliğler Dergisi*, 2569; Şubat 2005. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/pdf/2569.doc> adresinden 11 Kasım 2008 tarihinde edinilmiştir.
- Önal, S. H. (2005). *Bir sorumluluk eğitim programının lise dokuzuncu sınıf öğrencilerinin sorumluluk düzeylerine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Önder, A. (2006). *İlköğretimde eğitici drama temel ilkeler ve uygulama örnekleri* (1. bs). İstanbul: Morpa Yayınları.
- Özbay, Y., Şahin, M., Koç, M. (2004). Öğretmen eğitimine ilişkisel-sosyal ve insancıl bir yaklaşım, *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 28-41.
- Özkaptan, E. (2007). *Okullardaki sosyal kulüp etkinliklerinin rekreasyonel açıdan değerlendirilmesi (Adapazarı ortaöğretim kurumları örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Özkılıç, R. ve Korkmaz, N. H. (2004). Sosyal bilimler, fen bilimleri ve beden eğitimi spor öğretmenlerinin sınıfta zaman yönetimine ilişkin davranışları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XVII (2), 281-29.
- Özkılıç, R., Bilgin, A. ve Korkmaz H. (2008). Öğretmenlik uygulaması dersinin öğretmen adaylarının görüşlerine göre değerlendirilmesi [Online]. *İlköğretim Online*, 7 (3), 726-737. <http://ilkogretim-online.org.tr> adresinden 20 Aralık 2008 tarihinde edinilmiştir.
- Palancı, M. (2004, Temmuz). *Üniversite öğrencilerinin sosyal kaygı sorunlarını açıklamaya yönelik bir model çalışması*. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı'nda sunulan bildiri. *İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya*.
- Salman, G. (2005). *İşbirlikli öğrenmenin hayat bilgisi dersinde sosyal beceriler erishi ve hatıra tutma üzerindeki etkileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Saraç, C. (2006). Sözlü iletişim becerileri açısından Türk dili ve edebiyatı eğitimi. *Millî Eğitim Dergisi*, 169, 106-117.
- Sarıtaş, M. (2007). Okul deneyimi I uygulamasının aday öğretmenlere sağladığı yararlar konusundaki görüşlerin değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XX (1), 121-143.
- Sezer, A. (2005). Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretmen teknolojileri ve materyalleri. A. Tanrıoğen (Ed.), *Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi* içinde (s. 193-217). İstanbul: Lisans Yayıncılık.
- Şiringil, N. (2006). *Sosyal bilgiler ve Türkçe öğretmenlerinin ilköğretim 6. ve 7. sınıfta belirli gün ve haftalara ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Tan, H. (1990). Öğretmen yetiştirme ve istihdam. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2, 203-207.
- Töremen, F. ve Karakuş, M. (2007). Okullarda sinerjinin engelleri: takım çalışması ve üzerine nitel bir araştırma. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 7, 619-645.
- Ümmet, D. (2007). *Üniversite öğrencilerinde sosyal kaygının cinsiyet rolleri ve aile ortamı bağlamında incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yalın, H. İ. (2010). Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme. Ankara: Nobel.
- Yerli, S. (2009). *İlk ve orta öğretim okullarındaki yöneticilerin duygusal zeka ve problem çözme becerileri arasındaki ilişki (İstanbul yakası örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldırım, K. (2008). Sınıf öğretmenlerinin araç-gereç kullanımına ilişkin bir durum çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8, 285-322.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yüksek Öğretim Kurumu [YÖK]. (1998). *YÖK Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları*. <http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmenyeticismeglisans/giris.doc> adresinden 20 Aralık 2009 tarihinde edinilmiştir.

